

Palveluverkkoesitykset

Hyvinvointi-, kulttuuri- ja
liikuntalautakunta 20.5.2026

OULU

21.5.2026

Näin palveluverkkoselvitys laadittiin

Palveluverkkotyö vaiheistettiin:

Ensin laadittiin kolme erillisselvitystä:

- 1) erityisen tuen järjestäminen
- 2) painotetun opetuksen, kielten opetuksen ja harrastustoiminnan järjestäminen
- 3) 5–8-vuotiaiden opetuksen järjestäminen.
- 4) Erillisselvitysten jälkeen laadittiin vastuualuekohtaiset selvitykset. Erillisselvitykset sisällytettiin vastuualueselvityksiin.
- 5) Vastuualuekohtaiset selvitykset yhteensovitettiin koko toimialaa koskevaksi sivistys- ja kulttuuripalveluiden palveluverkkoselvitykseksi.

Ensimmäinen viranhaltijaesitys julkaistiin **21.1.2026**. Tämän jälkeen esitystä valmisteltiin palveluverkon poliittisen ohjausryhmän johdolla.

Muokattu palveluverkkoesitys julkaistiin **13.5.2026**. Tavoitteena on valtuuston päätös **8.6.2026**.

Esitys sisältää toimintatapamuutoksia: palveluiden kokoamista saman katon alle, palveluiden digitalisaatiota ja kohtaamispaikkatoiminnan kehittämisen.

Tavoitteena
18 miljoonan euron säästö
vuoden 2028
loppuun
mennessä

Säilytetään
palveluiden
laatu ja
vaikuttavuus.

Miksi palveluverkkoselvitys on laadittu?

Oulun väkiluku kasvaa edelleen, mutta syntyvä ikäluokka on pienentynyt yli 25 % viimeisen 10 vuoden aikana.

Oulun taloudelliset edellytykset järjestää palvelujaan heikkenevät yleisen huonon taloustilanteen takia.

Perusopetusikäisten lasten määrä vähenee **3800 oppilaalla** vuosien 2024-2034 aikana. Oppilasmäärän vähenemisen takia Oulu joutuu vähentämään kouluyksiköiden määrää.

Oppilasmäärän vähentyminen näkyy myös valtionosuuksissa, joiden arvioidaan laskevan noin **37 miljoonaa euroa**.

Oulun kaupungin koulukiinteistöihin kohdistuu myös korjausvelkaa. Esitetyillä palveluverkkoratkaisuilla vältetään **noin 160 miljoonan euron** perusparannusinvestoinnit.

Tavoitteenamme on, että Oulussa on vaikuttava, tehokas ja saavutettava palveluverkko, jossa toteutuu palvelujen integraatio. Tämä tarkoittaa, että oululainen saa mahdollisimman laajasti tarvitsemiaan palveluja saman katon alta, helposti saavutettavissa paikoissa, ja voi hyödyntää myös sähköisiä palveluja.

Keskeiset nostot sivistys- ja kulttuuripalveluiden toimintaympäristöstä

Lakimuutokset ja kansalliset linjaukset (mm. valmistavan opetuksen lisäopetuksen lakimuutos ja oppimisen tuki)

Taloustoimintaympäristön muutos (mm. valtionosuusmuutokset, kasvavat hyvinvointihaasteet ja samanaikainen resurssien leikkaaminen, investointien tuomat käyttötalouskulut)

Väestörakenteen kehitys ja palveluverkko (demografian negatiivinen kehitys, segregaaation ehkäiseminen ja hajanainen palveluverkko)

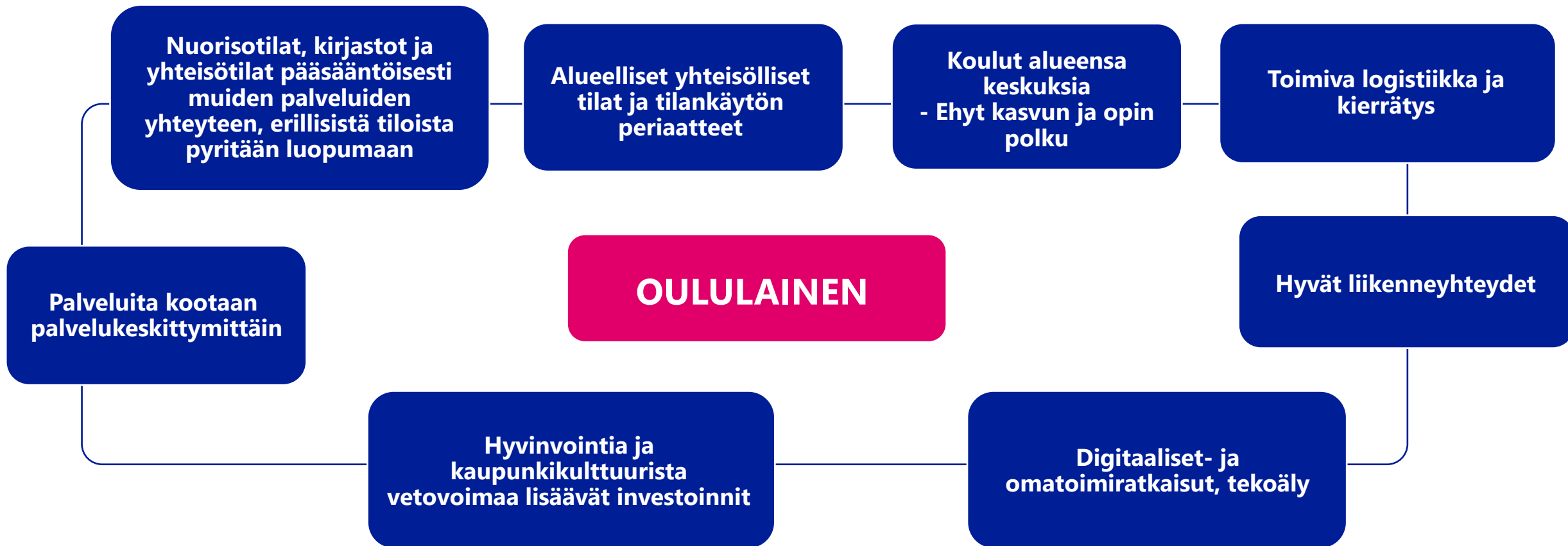
Työvoima (nuorisotyöttömyys ja osaavan, koulutetun väestön poismuutto)

Kulttuuripääkaupunki 2026 perintö osaksi toimialan perustoimintaa

Hyvinvointi (Yksinäisyys ja mielenterveyden haasteet, lasten ja nuorten käytöksen haasteet ja väkivalta, nuorten heikentynyt tulevaisuuden usko ja resilienssi, liikkumattomuus, osallisuuden ja luottamuksen heikkeneminen) -> Ennaltaehkäiseviin toimiin panostaminen

Toimintakulttuuri (positiivinen johtaminen, yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen, kokeilutoiminta ja innovaatiot, tekoälykyvykkydet ja hallittu laaja-alainen käyttöönotto)

Palveluverkkotyön periaatteita

Oulun kaupungin valtuustosopimus 2025-2029

OULUN KAUPUNGIN VALTUUSTOSOPIMUS

VUOSILLE 2025-2029

Investointien kehitys ja taso

- Sitoudutaan tavoittelemaan **enintään 150 miljoonan euron** vuotuista investointitasoa valtuustokauden loppuun, vuoteen 2029 mennessä.
- Kaupunkistrategiassa täsmennetään, mitkä investoinnit ovat kuntalaisille välttämättömiä ja mitkä ovat kaupungin kannalta tärkeitä elinvoimainvestointeja.

Vuosikatteen positiivinen kehittyminen

- Sitoudutaan siihen, että **käyttötalouden menot kasvavat hallitusti ja pysyvät pienempinä kuin verotulojen ja toimintatuottojen kasvu. Vuonna 2028 vuosikate riittää kattamaan poistot, ja tilikauden tulos on ylijäämäinen.**
- Sitoudutaan myös noudattamaan **valtuuston vuodelle 2025 hyväksymää talousarviota ja talouden tasapainotustavoitteita suunnittelukausilla.**
- Mahdollisen sopeutuksen tavoista neuvotellaan erikseen ryhmien kesken, eikä sitoutuminen suunnittelukaudelle osoitettuihin tavoitteisiin sido lukitsevalla tavalla näitä hallintokunnittain.

Rakennusomaisuus

- **Kaupunki vähentää peruskorjaus- ja ylläpitokustannuksia tiivistämällä tilojen käyttöä ja luopumalla tiloista, joita käytetään vähän tai ei ollenkaan.**
- **Myös merkittävät peruskorjaustoimenpiteitä vaativat tilat arvioidaan omistamisen kannalta.** Lisäksi mietitään muita vaihtoehtoja tilojen järjestämiseksi ja tilojen käyttöasteen parantamiseksi.
- Rakentamiskustannuksia pienennetään taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä hankesuunnittelulla ja parantamalla kilpailutusosaamista.

Nostoja palveluverkon palvelulinjauksista

Oulun kaupungin merkitystä **koulu- ja opiskelukaupunkina** vahvistetaan. Oulu on **hyvinvoinnin ja hyvinvointioppimisen edelläkävijä**.

Palveluverkkoratkaisuilla vahvistetaan kuntalaisten hyvinvointia mahdollistaen **monialaiset ja ennaltaehkäisevät toimintatavat**. Palveluja kehitetään **monialaisen yhteistyön** sekä **yksityisten palvelutuottajien, järjestöjen ja yritysten yhteistyönä**.

Palveluverkkoa tiivistetään palvelukeskittymittäin. Tavoitteena on, että alueellisesti tarkasteltuna lapsi- ja **oppilaskohtainen neliömäärä laskee**.

Tilojen suunnittelua ohjaa ensisijaisesti **lapsen ja oppilaan oppiminen, hyvinvointi ja tilojen monikäyttöisyys**. Tilaratkaisuiden tulee tukea varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien toteutumista sekä uusien opetusmenetelmien ja modernien teknologioiden käyttöä.

Varhaiskasvatuspalvelut muodostaa palveluverkollisesti kustannustehokkaan ja vaikuttavan kokonaisuuden tuottamalla palvelut sekä **kunnallisesti että yksityisesti**: päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja avoimessa varhaiskasvatuksessa. Palvelut järjestetään pääasiallisesti lähipalveluna. Jatketun aukiolon varhaiskasvatus järjestetään alueilla keskitetysti. Keskitetysti järjestetään ympärivuorokautinen varhaiskasvatus.

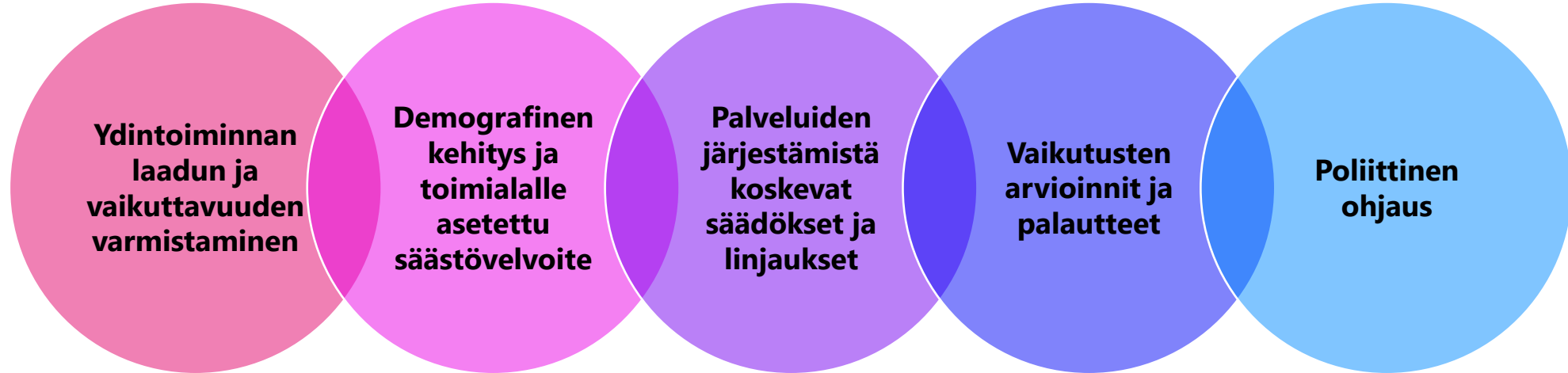
Tilaratkaisuilla vahvistetaan 5-8-vuotiaiden yksilöllistä oppimista ja kasvua. Esiopetus järjestetään monituottajamallilla ja alueellisessa palveluverkkoselvityksessä tulee alueen kokonaistilankäyttöä vähentää varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäyttöä samanaikaisesti tarkastelemalla.

Digitaalisilla ja liikkuvilla palveluilla korvataan ja monipuolistetaan kuntalaispalveluita. Asiointia ja palveluiden saavutettavuutta helpotetaan aika- ja paikkariippumattomien itsepalvelujen avulla. Palveluverkkoratkaisuissa huomioidaan **alueiden erityispiirteet**.

Kv 4.4.2022

Palveluverkkotyöhön ja päätöksenteon valmisteluun vaikuttaneet tekijät

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

Kulttuuripalvelut

SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT

OULU

Esitys lakkautettavista kirjastoista

Yksikkö	Perustelut /Toimenpide	Säästö käyttötaloudesta /vuosi	Säästö investoinnista
Maikkulan kirjasto, 2030	Ulkoa vuokrattu tila, siirtyminen kaupungin omiin tiloihin.	126 000 €	-
Koskelan kirjasto lakkaa 2026	Koskelan kirjasto lakkautetaan vuoden 2026 aikana. Alueen kirjastopalveluja kehitetään osana rakentuvan Tuuran koulun Meri-Toppilan Ankkurin yksikön kohtaamispaikkatoimintaa.	19 000 €	-
Aseman kirjasto lakkaa 8/2031	Avoinna yhden päivän viikossa, kirjasto toimii muina aikoina koulun käytössä. Matka Haukiputaan kirjastolle 3,8 km. Henkilöstöä vapautuu muihin yksiköihin.	-	-

Maikkulan suuralue:

- Maikkulan hankesuunnitelman yhteydessä tarkastellaan vaihtoehtoja usean eri päiväkotiyksikön peruskorjaukselle.
- Mikäli perusopetus luopuu Knuutilankankaan koulusta, tilat voidaan laajentaa varhaiskasvatukseen käyttöön. Samalla voidaan tarkastella nuoriso- ja kirjastopalveluiden tarpeita (mahdollistaa nykyisistä Maikkulan ulkoavuokratuista tiloista luopumisen).

Esitys lakkautettavista kirjastoista

Yksikkö	Perustelut /Toimenpide	Säästö käyttötaloudesta /vuosi	Säästö investoinnista
Pateniemen kirjasto lakkaa 2030	Kirjastopalvelut hoidetaan Ritaharjun (3 km) ja Rajakylän (3 km) kirjastoista. Kirjastopalvelutoiminnan lisääminen alueelle. Henkilöstöä vapautuu muihin yksiköihin.	-	
Martinniemen kirjasto lakkaa 8/2032	Esitetty lakkautuvaksi samaan aikaan kuin peruskoulu. Kirjastopalvelut hoidetaan Haukiputaan kirjastosta (5,5 km). Kirjastopalvelutoiminnan lisääminen alueelle. Jos Haukiputaan kirjasto siirtyy Jatuliin, matka pidentyy noin 900 m. Henkilöstöä vapautuu muihin yksiköihin.	-	-

Muut esitykset kirjastoihin: kehitettävä konsepti

Kehitettävä konsepti	Perustelut / Toimenpide	Säästö käyttötaloudesta /vuosi	Säästö investoinnista
Hiukkavaaran kirjasto, 2027	Hiukkavaaran kirjasto jatkaa toimintaansa Hiukkavaarassa. Alueen kohtaamispaikkatoimintaa kehitetään yhteistyössä kirjaston ja yhteisötoiminnan kanssa.	-	-
Kastellin kirjasto, 2027	Kastellin kirjasto jatkaa toimintaa Kastellissa. Alueen kohtaamispaikkatoimintaa kehitetään yhteistyössä kirjaston ja yhteisötoiminnan kanssa.	-	-
Haukiputaan kirjasto	Haukiputaan kirjasto siirtyy osaksi Jatulin vesiurheilukeskuksen perusparannuksen yhteydessä rakentuvaa monipalvelukeskusta.		

Muut esitykset kirjastoihin: kehitettävä konsepti

Kehitettävä konsepti	Perustelut / Toimenpide	Säästö käyttötaloudesta /vuosi	Säästö investoinnista
Yli-lin kirjasto	Kirjaston siirtyminen Yli-lin koulun tiloihin.		-
Ylikiimingin kirjasto	Kirjaston siirtyminen Ylikiimingin koulun tiloihin. Ylikiimingin koulun kehittäminen monitoimitalona (kirjasto ja nuorisopalvelut).		-

Museot: kehitettävä konsepti

Kehitettävä konsepti	Perustelut	Säästö käyttötaloudesta /vuosi	Säästö investoinnista
Oulunsalon kotiseutumuseo, 2026	Toiminta jatkuu ja siirtyy sopimuksella Kotiseutuyhdistyksen hoidettavaksi.	14 400 €	

Muut esitykset

Palveluverkon poliittisen ohjausryhmän linjausehdotus:

- Kirjasto- ja nuorisopalveluissa säästöjä ei haeta aineistosta tai toiminnan laadusta. Henkilöstöä tulee olla riittävästi.

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

Yhteisötoiminta

SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT

OULU

Esitys lakkautettavista yhteisötoiminnan yksiköistä

Yksikkö	Perustelut/Toimenpide	Säästö käyttötaloudesta /vuosi	Säästö investoinnista
Artturin yhteisötila, vuoden 2027 aikana	Ulkoa vuokrattu tila	15 000 €	-

Yhteisötoiminnan yksiköt: konseptia kehitetään

Kehitettävä konsepti	Perustelut / Toimenpide	Säästö käyttötaloudesta /vuosi	Säästö investoinnista
Pateniemen rauhanyhdistykseltä vuokrattu tila	Alueen yhteisötoimintaa keskitetään Pateniemen koulun Herukan nuorisotilalle. Alueelta vuokrataan muita tiloja tarpeen mukaan. Toiminnan muutos vuoden 2026 aikana.	30 000 €	-
Tuiran yhteisötila, 2026	Siirtyy Merikosken uuteen yhteisötaloon.	27 500 €	-
Haukiputaan yhteisötila, arvio 2030	Haukiputaan yhteisötila siirtyy Jatulin vesiliikuntakeskuksen yhteyteen muodostuvaan monipalvelukeskukseen Jatulin peruskorjauksen jälkeen.	9 000 €	

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

Liikuntapalvelut

SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT

OULU

Esitys lakkautettavista liikuntapalveluiden yksiköistä

Yksikkö	Perustelut /Toimenpide	Säästö käyttötaloudesta /vuosi	Säästö investoinnista
Värtön liikuntahalli lakkaa viimeistään 2029	Heikko tekninen kunto.	197 000 €	11,1 M€
Raatin uimahalli lakkaa. Uimahallitilat muutetaan sisäliikuntatiloiksi, kun Jatulin peruskorjaus on valmis tai tilojen tekninen kunto sen sallii, arvio 2032	Heikko tekninen kunto, sisäliikuntatilojen tarve keskustan alueella, allaskapasiteetin riittävyys huomioitu uuden vesiliikuntakeskuksen yhteydessä (Raksilan vesiliikuntakeskuksen hankesuunnitelma). Henkilöstöä vapautuu muihin yksiköihin.	670 000 €	n. 5,0 M€ *
Pateniemen uimaranta lakkaa virallisena uimarantana ennen uimakautta 2027	Laaja uimarantojen verkosto, kohde vaatii ruoppauksen. Pateniemenrannassa tulee olla mahdollisuus meressä uimiseen.	6000 €	300 000 €
Oulunlahden uimaranta virallisena uimarantana lakkaa ennen uimakautta 2027	Laaja uimarantojen verkosto, kohde vaatii ruoppauksen.	6000 €	300 000 €

* Pelkän uimahallin neliöiden perusparannuksen eri vaihtoehtojen kustannusten erotus (uimahallin saneeraus vrt. sisäliikuntatilan saneeraus)

Liikuntapalvelut: kehitettävä konsepti

Yksikkö	Perustelut /Toimenpide	Säästö käyttötaloudesta /vuosi	Säästö investoinnista
Jäälän majan uimaranta lakkaa kaupungin virallisena uimarantana 2026	Toiminnan kehittäminen Kiimingin-Jäälän vesienhoitoyhdistys ry:n kanssa.	6000 €	

* Pelkän uimahallin neliöiden perusparannuksen eri vaihtoehtojen kustannusten erotus (uimahallin saneeraus vrt. sisäliikuntatilan saneeraus)

Minkään koulun kentän kunnossapitoa ei palveluverkkopäätöksessä lopeteta.

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

Yhteenveto kustannuksista

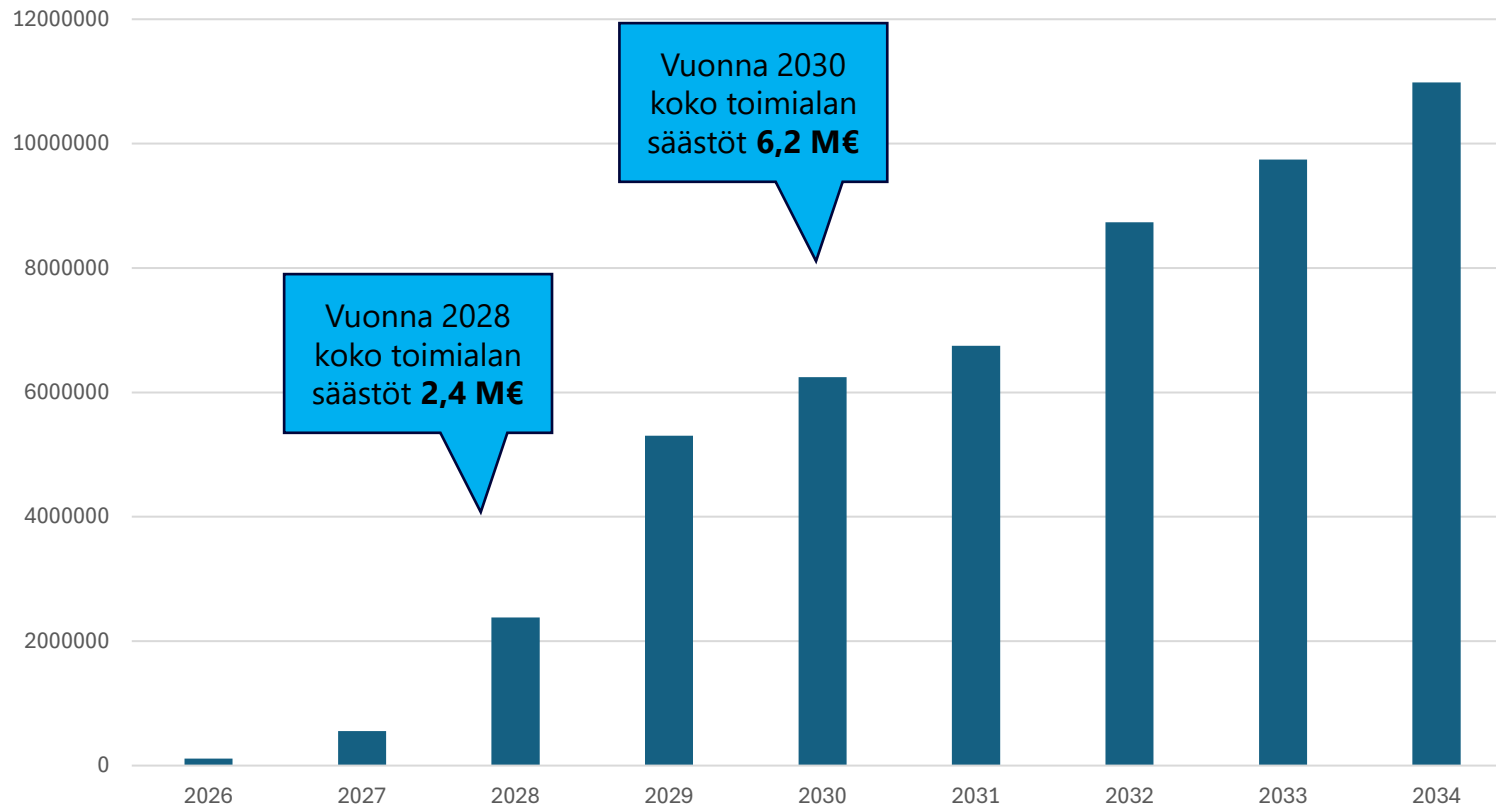
SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT

OULU

Yhteenveto vuosittaisista kustannussäästöistä koko toimialalla vuosina 2027-2034, huomioiden ratkaisuiden ajoittuminen

Koko toimialan vuosittaiset säästöt €

Vastuualue	Kustannussäästöt €/vuosi
Perusopetus	6 922 000
Varhaiskasvatus	3 500 000
Vapaa sivistystyö	145 000
Nuoriso	133 000
Kulttuuripalvelut	229 000
Liikuntapalvelut	885 000
Yhteisötoiminta	82 000

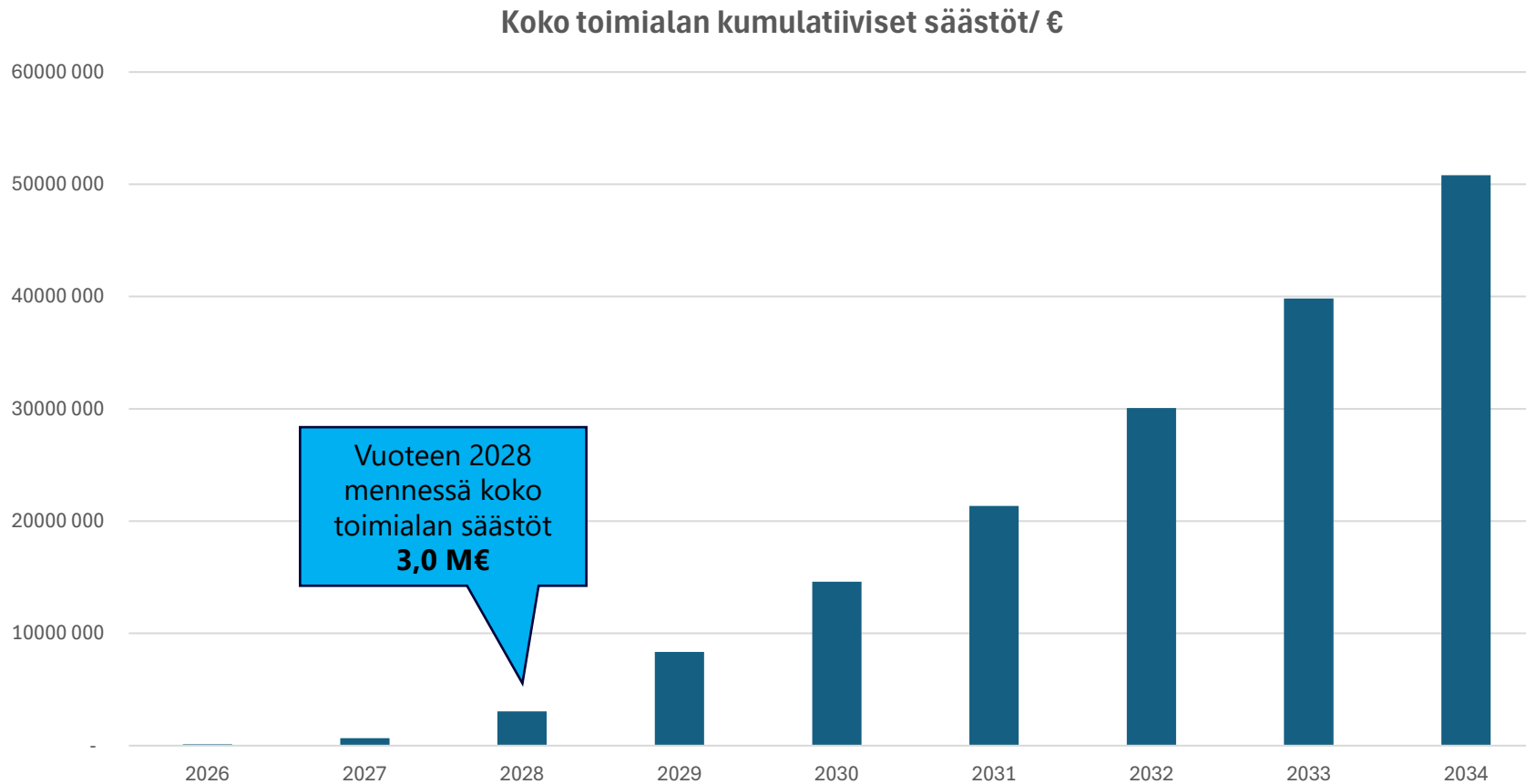
Kun kaikki palveluverkkoratkaisut ovat toteutuneet, laskennallinen vuosisäästö on noin **11,9 milj. euroa.**

Kustannukset on päivitetty toimialan esityksen mukaisesti (kts. edelliset diat)

Koko toimialan kumulatiiviset käyttötaloussäästöt vuosina 2027-2034, toimialan esityksen mukaisesti

Oulu
2026

Palveluratkaisujen kustannussäästöt ovat vuosina 2027-2029 maltilliset, mutta kasvavat vuoteen 2031 mennessä **21 milj. euroon.**

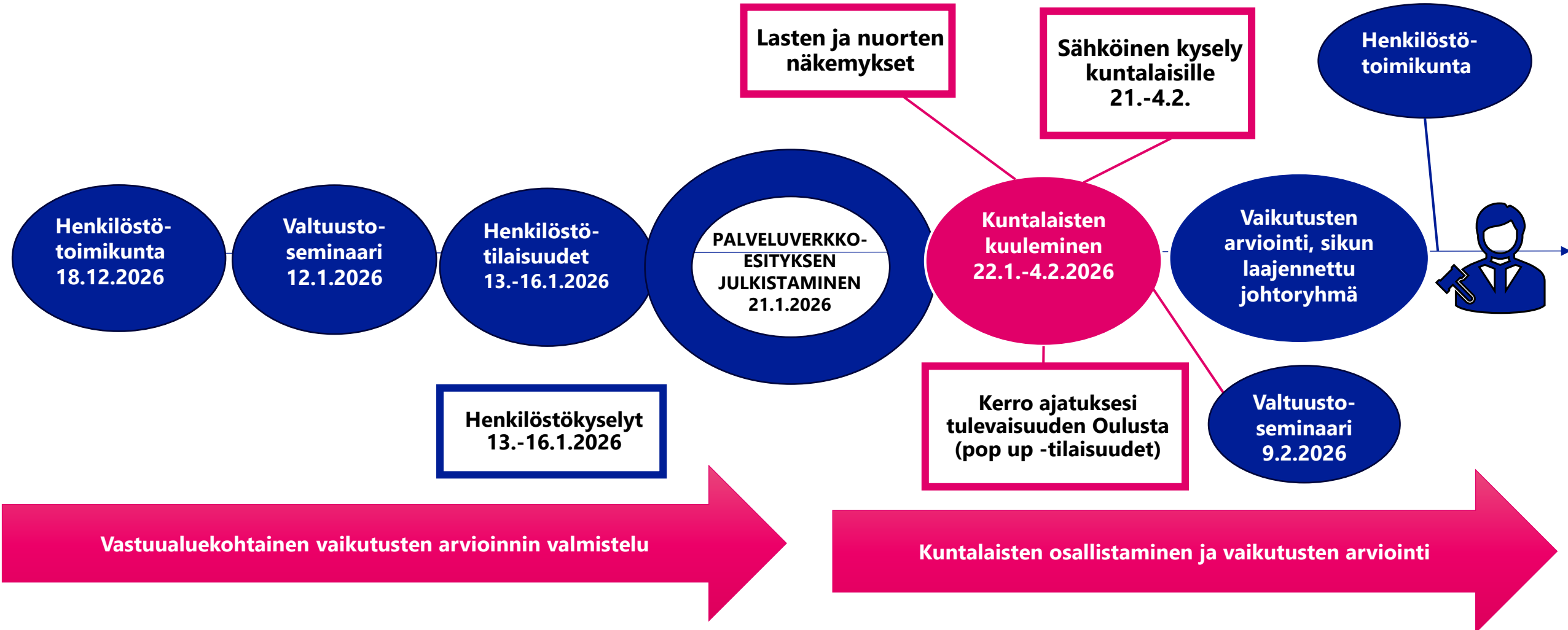
Palveluratkaisujen laskennalliset säästöt investointeihin **n. 93 milj. euroa.**

Kustannukset on päivitetty toimialan esityksen mukaisesti (kts. edelliset diat)

Osallistaminen ja vaikutusten arviointi

Oulu
2026

Vaikutusten arviointi

Kulttuuripalvelut (kirjastot): Kirjastoverkon nykytilanteen säilyttäminen edellyttää kirjastoverkon tiivistämistä.

Kulttuuripalvelut (museot): Museopalvelujen alueellinen saavutettavuus on tärkeä osa paikallisidentiteettiä ja kulttuuriperintöä.

Yhteisötoiminta: Taloudellinen kestävyys, palvelujen saavutettavuus ja arjessa toteutuva osallisuus asettavat keskenään yhteensovittavia vaatimuksia.

Liikuntapalvelut: Palveluverkon tiivistäminen ja toimintojen keskittäminen on kaupungin talouden kannalta perusteltua.

Esitetyt ratkaisut muodostavat kokonaisuuden, jossa taloudelliset tavoitteet, palvelujen saavutettavuus ja kuntalaisten arkeen liittyvät vaikutukset on sovitettavissa yhteen vaiheistetulla ja huolellisesti valmistellulla toteutuksella.